

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2017. évi szeptember hó 5. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az emberölés büntette miatt vádlott neve ellen indult büntető ügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2017. április hó 4. napján kelt 7.Fk.31/2016/17. számú **ítéletét megváltoztatja**, a szabadságvesztés végrehajtási fokozata börtön.

A vádlott a próbaidő alatt pártfogó felügyelet alatt áll.

A 2003. szeptember 24-én született **vádltt gyermeke 1**, a 2009. március 3-án született **vádltt gyermeke 2**, és a 2014. szeptember 3-án született **vádltt gyermeke 3** tekintetében a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti indítványt egyéb törvényes útra utasítja.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s :

A Székesfehérvári Törvényszék, mint fiatalkorúak bírósága 2016. november 15., 2017. január 31. és április 4. napján tartott nyilvános tárgyalások alapján, az utóbbi napon hozott fenti számú ítéletével vádlott neve (született: vádlott leánykori neve) vádlottat bűnösnek mondta ki emberölés büntetésében (1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont), ezért 2 év fiatalkorúak börtönében végrehajtandó szabadságvesztésre ítélte. A szabadságvesztés végrehajtását öt év próbaidőre felfüggesztette.

Rendelkezett a törvényszék gazdasági hivatalánál Bj.247/2016.számon bevételezett bűnjelekről akként, hogy a lefoglalásukat megszüntette és elrendelte a megsemmisítésüket.

Kötelezte vádlottat az elsőfokú eljárás során felmerült 1.319.274.- forint bűnügyi költség megfizetésére a Magyar Állam javára.

Az ítélet kihirdetésekor, ellene az ügyész jelentett be fellebbezést a vádlott terhére végrehajtandó szabadságvesztés büntetés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, valamint a szülői felügyeleti joga megszüntetése érdekében.

A vádlott és védője tudomásul vették az elsőfokú ítéletet.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.146/2017/1. számú átiratában az ügyészi fellebbezést fenntartotta és az elsőfokú ítélet megváltoztatását indítványozta. E körben indítványozta a cselekmény előre kiterveltnek is minősítését (1978. évi IV. törvény 166. § (1) bekezdés, (2) bekezdés a) pont), valamint a vádlottal szemben az 1978. évi IV. törvény 111. § (4) bekezdés, 42.§ (2) bekezdés b) pontja és 45.§ (2) bekezdésére figyelemmel, végrehajtandó börtönbüntetés kiszabását és közügyektől eltiltás alkalmazását, három kiskorú gyermeke tekintetében a szülői felügyeleti jogának megszüntetését. Egyebekben az elsőfokú ítélet helyben hagyásra tett indítványt.

Az ítéletben kifejtésre került, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat megtartotta és megalapozott tényállást állapított meg, az csak az iratok tartalma alapján szorult kisebb kiegészítésre, illetve helyesbítésre azzal, hogy a vádlott minőségellenőr, betanított munkásként két műszakban dolgozik, 2003. szeptember 24-én született gyermeke vezetéknéve nem **V**, hanem **K**, az ítélet harmadik oldal ötödik bekezdésében rögzíteni kell, hogy a vádlott a csecsemő bal kezéhez kötözte a lábait. A vádlott bűnösségére levont következtetését a törvényszéknek okszerűnek tartotta. Az indokolás kiegészítését indítványozta a genetikai szakértői vélemény megállapításával, míg abból mellőzendőnek a nyomozás során keletkezett okiratok teljes felsorolását. A vádhatóság álláspontja szerint, a büntetési célok eléréséhez végrehajtandó szabadságvesztés büntetés kiszabása szükséges.

A vádlott védője 5. számú beadványában indokolta észrevételeit és indítványát. Álláspontja szerint, az elsőfokú bíróságnak azok a relatív eljárási szabálysértései, amelyek érdemi kihatással voltak az ítélet meghozatalára azt eredményezték, hogy a különös kegyetlenséget, mint minősítő körülményt a törvényszék megállapította, egyúttal az élelektani tudatszűkült állapotát védencének nem jelölte meg enyhítő körülményként. A védő kifejtette, mindez arra vezethető vissza, hogy **tanú 1** kihallgatásával a törvényszék nem tisztázta védenca akkori aktuális tudatára vonatkozó kérdéseket, hanem a vallomását felolvasással tette az eljárás anyagává, pedig az elkövetéskori időben szoros kapcsolatban állt védencével, akinek közeli hozzátartozói a tárgyalási szakban megtagadták a vallomástételt. A pszichiáter és pszichológus szakértőket egymás jelenlétében az elsőfokú bíróság nyilatkoztatta, de a tudatszűkült állapotot vélelmező pszichológus szakértői véleménnyel szemben a pszichiáter szakértői véleményt vette alapul és nem vizsgálta védencének a cselekménykor fennállt élelektani tudatszűkült állapota lehetőségét. A kifejtett érvelésre tekintettel, elsődlegesen az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a törvényszék új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta. Másodlagosan indítványozta a cselekmény átminősítését, az elkövetéskor hatályos Btk. szerint alapeseti emberölés büntetése és ennek folyományaként az elévülési időre - a nyomozás megszüntetésétől eltelt - figyelemmel, az eljárás megszüntetését. Kifejtette, hogy a nyomozás ideje alatt, 1999. március 1-től az újszülött megölése függetlenül az elkövetés módjától, az akkor hatályos Btk. szerint, az emberölés privilegizált esete lett volna, ezt a Btk. módosítást az Országgyűlés az elkövetéskor már elfogadta, de még nem volt hatályban. Tehát jogalkotói vélelem szólt amellett, hogy szülés közben a nőt érintő élelektani tudatszűkült állapot léphet fel és a jelen ügyben is el lehet ezt fogadni. Mindez kizárja a különös kegyetlenség és előre kiterveltség minősítő körülményeket.

Harmadlagosan indítványozta az elsőfokú ítélet helybenhagyását arra figyelemmel, hogy már a nyomozás megszüntetésekor is jelentősen kedvezőbb büntetési tétellel volt fenyegetett védenca cselekménye, aki 17 éves kétségbeesett fiatalelként követte el tettét, az időmúlás jelentős mértékű, védenca a gyermekei nevelésére való alkalmasságát az eltelt időben bizonyította, gyermekeit jó anyaként neveli.

Az ítéletábrla nyilvános ülésén a fellebbviteli főügyészség képviselője az alkalmazandó büntető anyagi jogszabály tekintetében módosította az ítéletben írtakat, egyebekben azonos tartalommal fenntartotta.

Perbeszédében rámutatott, hogy a védő az alapeseti emberölés büntetésében való bűnösség megállapítása érdekében lényegében a bizonyítékok eltérő értékelésén keresztül a tényállást támadta amikor arra hivatkozott, hogy a vádlott tudatállapotának megállapítása vonatkozásában relatív eljárási hibát vétett az elsőfokú bíróság. A tényállás a minősítést megalapozó többlet tényállási elemeket tartalmazza és a vádelvet nem sérti, ha a tettazonosság keretein belüli a ténymegállapítás. Az indítványozott kiegészítéssel és helyesbítéssel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás megalapozott, a meghallgatni indítványozott tanú az elmondottakon kívül releváns tényekre nem tudott volna nyilatkozni, hisz a vádlottal már a szülés előtt megszakadt a kapcsolatuk. A vádlott

korábban már szült egy gyermeket és az orvosszakértők véleményezték, hogy a beszámítási képessége nem volt korlátozva. Beismerte az újszülött megölését, a gyermek szájának betömését zoknival, de a zsinagógát tagadta. Az elsőfokú bíróság valamennyi bizonyítékot értékelte és az ítéletét megindokolta, azt csak a genetikai szakértői vélemény megállapításával indokolt kiegészíteni. Kitért arra, hogy a vádlotti cselekmény az elkövetéskor hatályos Btk. alapján is el nem évülő minősített emberölés büntetettét valósítja meg. E bűncselekmény elbírálását összességében a 2012. évi C. törvény alapján azért látta indokoltnak, mert fiatalos elkövető esetében, aki a tizenhatodik életévét betöltötte, a büntetési tételkeret a régi szabályok szerint egy naptól tizenöt évig terjedhet, a végrehajtási fokozat a huszonegyedik életév betöltésére figyelemmel, fegyház vagy börtön és az utóbbi fokozatban a feltételes szabadság kedvezménye a büntetés háromnegyed részének kitöltése után lenne esedékes. Ugyanakkor a jelenleg hatályos Btk. szerint, a büntetés egy hónaptól tizenöt évig terjedő szabadságvesztés, a büntetés végrehajtási fokozatát az általános szabályok szerint kell meghatározni. A feltételes szabadságra bocsátás lehetősége viszont kedvezőbb a Btk. 38.§ (2) bekezdésére figyelemmel, és a feles kedvezmény megadásának a lehetősége is. Ezért indítványozta a másodfokú elbírálásnál a jelenleg hatályos Btk. alkalmazását, ehhez igazodóan az emberölés büntette további minősített eseteinek megállapítását, a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének mellőzését és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabását, a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetését három kiskorú gyermeke vonatkozásában, egyebekben az elsőfokú ítélet helybenhagyását.

A másodfokú nyilvános ülésen a vádlott védője a beadványában foglaltakat fenntartotta és kiegészítette azzal, hogy a hatályon kívül helyezés indoka az is, hogy az elsőfokú bíróság védenec tudatszűkült állapota fennállásának vonatkozásában indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Utalt arra, hogy nem hivatkozott a vádhoz kötöttségre a különös kegyetlenség minősítő körülmény megállapíthatósága kapcsán, ami tényekből levont helytelen következtetés és büntető anyagi jogsértést jelent. Kitért arra, hogy azért nem látja alkalmazhatónak a 2012. évi C. törvényt, mert az új Btk.-ban a büntetés generális minimuma súlyosabb az elkövetéskori szabályozásnál, a vádhatóság képviselőjének indítványa amennyiben elfogadásra kerülne, az többszörös minősítő körülményt jelent, így az élet elleni bűncselekmény elévülése is kedvezőtlenebb. Fenntartotta az álláspontját, hogy a vádlott cselekménye alapeseti emberölésnek minősül, hogy védenec terheességénél a lelkiállapotát akkor lehet megérteni és tisztázni, ha erre **tanú 1** nyilatkozna. Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság a pszichiáter és a pszichológus szakértők véleményét egymásra vetítette, de a tudatszűkült állapotra a két szakértői vélemény ellentmondását nem oldotta fel, holott a pszichológus szakértő feltételezte a tudatszűkülést, erre nézve a bizonytalanságot nem értékelte és nem indokolta az ítéletében, hogy miért a pszichiátriai szakértői véleményt fogadta el. Védenec elmeállapotát a törvényszék felderítette, de az élelektani tudatszűkült állapota tekintetében indokolási kötelezettségének nem tett eleget. Foglalkozott azzal is a perbeszédében, hogy amikor a nyomozást megszüntették, minden adat rendelkezésre állt ahhoz, hogy a védenecét - a számára kedvezőbb privilegizált emberölés elkövetésével - meggyanúsítsák.

Az ügyész viszontválaszában arra tért ki, hogy az újszülött megölésének módja nem hagy kétséget a különös kegyetlenséggel történt elkövetésről.

A vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott védőjéhez és megbánásának adott hangot. Kérte, hogy a szülői felügyeleti joga ne kerüljön megszüntetésre, mert jó anyja a gyermekeinek.

Az ítélet tábla a bejelentett ügyészi fellebbezés alapján, a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét az azt megelőző eljárással együtt, a Be. 348. § (1) bekezdésének megfelelően teljes körűen, a Be. 362. § alapján nyilvános ülésen bírálta felül.

Ennek eredményeként a büntetés súlyosítására, a szülői felügyeleti jog megszüntetésére, az elbírálásnál a 2012. évi C. törvény alkalmazására irányuló fellebbviteli főügyészségi indítványt nem tartotta alaposnak.

Az ítélet tábla felülbírálata során olyan mulasztást, ami az érdemi felülbírálatot akadályozná, illetve amelyet a másodfokú eljárásban kellett volna orvosolni, nem tárt fel.

Megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat betartotta, a törvényességi követelményeknek megfelel a nyomozóhatóságnak a bizonyítékok felderítésére vonatkozó eljárása is, ezáltal a bizonyítékok egyikét sem kellett az értékelés köréből kirekeszteni. Következésképpen a másodfokú felülbírálat valamennyi első fokon értékelt bizonyítékra kiterjedhetett.

A törvényszék az újraindult nyomozás, és annak megszüntetése előtt beszerzett bizonyítási eszközöket teljes körűen a tárgyalás részévé tette. Kihallgatta a vádlottat, aki a személyi körülményein kívül, az ügygel kapcsolatban nem kívánt vallomást tenni, de élt észrevételezési jogával. Fenntartotta korábbi nyomozás során tett nyilatkozatait, amelyeket a bírói tanács elnöke felolvasással ismertetett. Meghallgatta **tanú 2**, **tanú 3**, **tanú 4** tanúkat, ügyészi indítványra felolvasta **tanú 1** és **tanú 5** tanúk vallomásait a nyomozati iratokból. Meghallgatta az elsőfokú tárgyaláson Dr. Kosztya Sándor igazságügyi orvosszakértőt, aki az alapszakvéleményét fenntartotta és a hozzá intézett kérdésekre válaszolva egyértelműsítette, hogy a helyszíni halottszemle, a boncjegyzőkönyv és a szövettani vizsgálat adatai alapján miért véleményezte az újszülött élve és időre születését, a túlélés időintervallumát, halál okként az elhúzódó fulladást, miért valószínűsítette az újszülött zsinogelését még élő állapotában. Az elsőfokú bíróság kihallgatta a vádlott elmeorvosszakértői vizsgálatát készítő orvosszakértőket is. Eléjük tárta az alapszakvéleményüket, amelyet dr. Kovács Judit és dr. Kaszás Magdolna orvos-szakértők fenntartottak. Dr. Kaszás Magdolna szakértő a kérdésekre adott válaszában kitért arra, mi az oka orvosszakértői szempontból annak a megállapításnak, hogy a vádlott beszámítási képessége a cselekmény elkövetésekor teljes volt. Nyilatkozatához a szakértő társa csatlakozott. Meghallgatta az elsőfokú bíróság az elmeorvosszakértők jelenlétében Mikolay Sándor igazságügyi pszichológus szakértőt, aki fenntartotta az alapszakvéleményét és szóban részletezte azt a pszichés mechanizmust, amelyből feltételezte a vádlott „pszichés összeomlását”.

Az elsőfokú bírói tanács elnöke ismertetéssel tette tárgyalás részévé az ítéletben is részletesen felsorolt okiratokat.

A bírósági tárgyalási jegyzőkönyvekből nyomon követhetően a lefolytatott bizonyítás során a védelmi jogok nem sérültek, az érdekelték valamennyi bizonyítékkal szembesülhettek, a törvényszék biztosította, hogy azokra érdemben reagálhassanak, a kérdések feltevésének a lehetőségét. Nem jelent eljárási szabálysértést, hogy a kiemelt ügyben az elsőfokú bíróság a Be. 217.§ (2) bekezdés h) pontja alapján, ügyészi indítványra közvetlenül nem hallgatta ki a csecsemő holttestét feltaláló tanút, valamint a vádlott akkori életkörülményeire nézve **tanú 1**ot, akinek korábbi felolvasott tanúvallomását az érdekelték nem vitatták, tanúként történő meghallgatását védelmi oldalról nem indítványozták. **tanú 1** a nyomozás során tett vallomásában egybehangzóan nyilatkozta a vádlottal és **tanú 3** tanúval, hogy a vádbeli cselekmény idején már nem álltak egymással kapcsolatban a vádlottal, következésképpen a bűncselekmény elkövetésének lényeges tényeire nem tudott volna érdemben nyilatkozni. Ezért nem lett volna indokolt a tanú ismételt meghallgatása. Az elsőfokú bíróság az egyéb bizonyítékokat vizsgálva, következtetést tudott levonni a vádlott és szülei kapcsolatára, az akkori élethelyzetükre.

A védő az érdemi döntésre kiható relatív eljárási hibaként vitatta a pszichiátriai szakértői véleménynek a tényállás megállapításánál történt elfogadását annak kiemelésével, hogy a vádlott tudatállapota további vizsgálatot igényel, mert az elsőfokú bíróság nem szakértői kompetenciába tartozó kérdések megválaszolására nyilatkoztatta a pszichiáter szakértőket a pszichológus szakértő jelenlétében, valamint a két szakértői feladat nem egyértelműen került elhatárolásra, továbbá az értékelésük indokolása hiányos.

Mindezek a fellebbezési eljárásban előterjesztett védelmi érvek valójában a bizonyítékok mikénti értékelését sérelmezik és a tényállás megalapozottságát kérdőjelezzik meg, amely a felülmérlegelés tilalma folytán, nem vezetett eredményre.

Az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét teljesítette, érdemi döntésének indokairól elégséges mértékben számot adott. A bizonyítási eszközökből származó bizonyítékokat egyenként és egymással összevetve vizsgálta és ennek eredményeként rögzítette a tényállásban a vádlott életvezetését, szüleivel való akkori kapcsolatát, az újszülött megölésének módját, halála okát.

A tényállás megállapításánál bizonyítékként vehette figyelembe a helyszíni és halottszemle jegyzőkönyvi adatait, a szövettani vizsgálat eredményét, a kórszövettani, szerológus, genetikai, pszichológus, orvos, elmeorvos szakértői véleményeket, a vádlottra vonatkozó orvosi dokumentumokat, rendőri jelentéseket, polgári bírósági iratokat, személyi bizonyítékokat. Az elsőfokú ítélet 8-9-10. oldalain írt és tartalomjegyzék szerűen felsorolt okiratoknak az a része, amelyek a nyomozó hatóságnak az ügyben megtett intézkedéseit dokumentálják, nem a tényállást alátámasztó okiratok - így a nyomozás elrendelésére vonatkozó határozatok, rendőri jelentések adategyeztetésekről, megkeresések, tájékoztatások, határozatok szakértői kirendelésekről, átiratok, jogi képviselők kirendelése, hivatalos feljegyzések - és a vád tárgyává tett cselekményhez kapcsolódó bizonyítandó tényekre nem vonatkoznak, ezért a tartalmuk nem tekinthető az ügyben értékelt okirati bizonyítéknak.

Az elsőfokú bíróság ítéletében bemutatta az elme-orvosszakértői vélemény elfogadásának indokait. Az ítélet tábla szemben a védő álláspontjával, egyetértett az igazságügyi pszichológus és az elme-orvosszakértői vélemények első fokon történt értékelésével. A szakértők ritka jogi helyzettel álltak szemben a véleményük elkészítésénél, hisz 19 évvel a vádbeli cselekmény elkövetése után, visszamenőlegesen kellett a vádlott akkori tudatállapotára, személyiségére nyilatkozniuk. Mikolay Sándor pszichológus szakértő a tárgyaláson (5. számú jegyzőkönyv 23. oldal) maga fogalmazott úgy, hogy a „ vádlott a cselekmény idején 17 éves volt, a vizsgálat idején pedig 35 éves."

A pszichiáter és pszichológus szakértői kompetencia valóban nem keverhető össze, mert a pszichológus szakértő a mentális működés és személyiségvonások, képességnormák feltárására, leírására, megállapítására, értékelésére, míg a pszichiáter szakértők, mint bizonyítandó tényre, a beszámítási képesség tekintetében adhatnak szakmai véleményt. A jelen ügyben a pszichológus szakértő a kompetenciájába tartozóan többek között megállapította, hogy a vádlott gondolkodásának hatékonysága a normál övezetbe tartozik, értelmi fogyatékossgot, pszichotikus szintű regressziót nála nem tárt fel. A vádlott személyisége befelé forduló, a saját szempontjai meghatározóak, erős érzelmeket él meg a szüleivel kapcsolatban, a terhességét titkolta, ez a titok a második gyermek születésekor pszichés összeomláshoz vezethetett. A tárgyaláson fenntartott pszichés önvédő mechanizmus összeomlása tekintetében a szakértő azt nyilatkozta, hogy álláspontja kialakításakor a vádlott által elmondottakra, a szakirodalomra és a saját praxisában tapasztaltakra támaszkodott, részéről az feltételezés, nem ténykérdés.

Az elmeorvosi szakvéleményt adó igazságügyi pszichiáter és orvos-szakértők a pszichológus szakértői véleményt figyelembe véve, a vádlott személyes vizsgálata alapján készítették el a kompetenciájukba tartozó szakvéleményüket és részletesen megindokolták, hogy miért állapították

meg nála a beszámítási képességének teljességét. A vádlott által szülés közben és azt követően tett cselekménysor tükrében, az akkori tudatzavart állapotot orvosszakértőileg kizárták, az aktuálisan tapasztalt depressziós tüneteiről megállapították, hogy az a jelen büntetőeljárás következménye és nem találtak rá adatot, hogy korábban bármikor is depressziós lett volna. Dr. Kaszás Magdolna igazságügyi pszichiáter szakértő a tárgyaláson nyilatkozta, hogy a vizsgálat során nem merült fel olyan adat, amely alátámasztaná, hogy a szüléstől megváltozott tudatállapotba került volna a vádlott, „pszichés összeomlásnak” a jellemzőit nem tapasztalták nála. Azok a tényezők, amelyekre a pszichológus szakértő a tárgyaláson hivatkozott, elősegíthették a vádlott cselekedetét, de nem érték el a kóros szintet, vagyis képes volt cselekménye következményeinek felismerésére és a felismerésnek megfelelő magatartás tanúsítására. A vádlott elmebeli státuszát, beszámítási képességét nem érinti a részleges emlékezet kiesés, amely az újszülött gyermek megszünetelése tekintetében lehetett egy tudatos védekezés vagy elfojtás eredménye, nála véleményük szerint a bűncselekmény elkövetésekor még pszichózist megközelítő állapot sem állt fenn. Mivel az elmeorvosi szakvélemény nem hiányos, homályos, nincs ellentmondásban önmagával és a szakmai megalapozottságához sem fér kétség, a tényállás alapjául azt el kell fogadni. A vádlottnak a terhére rótt bűncselekmény elkövetésekor fennálló tudatszűkült állapotára semmilyen bizonyíték nem merült fel. A pszichiáter szakértőnek a „pszichés összeomlásra” vonatkozóan általánosságban és feltételes módon megfogalmazott okfejtése feltételezésen nyugszik, ennek jellemző tünetei az elkövetéskor összeszedettséget mutató vádlotti cselekménysorból hiányoztak, ezért ilyen megállapítást - figyelmen kívül hagyva az elmeorvos- szakértői véleményt - az elsőfokú bíróság megalapozottan nem is tehetett.

Mindebből következően, az elsőfokú bíróság lényegi megállapításai minden részletében megalapozottak és megindokoltak, utóbbit annyiban szükséges kiegészíteni a tényállás megállapításának alapjául bizonyítékként elfogadott genetikai szakértői vélemény és annak értékelésére vonatkozó rendőri jelentés alapján (nyomozati iratok I. kötete 395-405. oldal), hogy az elhalt gyermek a vádlottól származik. Az elsőfokú bíróság meggyőző érvekkel adott számot arról, hogy miért nem fogadta el a tényállás alapjául a vádlott beismerő vallomásának azt a védekezést tartalmazó részét, hogy az újszülöttet halottnak hitte, mert nem sírt fel a megszületése után, illetve őt az emlékei szerint nem zsinegelte meg. A boncjegyzőkönyv, az elvégzett szövettani vizsgálat, halottvizsgálati jegyzőkönyv és fényképek adatain nyugvó objektív orvos-szakértői vélemény ezt ugyanis tényszerűen megcáfolja. Az igazságügyi orvosszakértő írásban és a tárgyaláson nyilatkozott arra, hogy milyen fizikai változások jellemzőek az elhúzódó fulladásra, amelyekből levonta azt a következtetést, hogy az újszülött szenvedése meghaladta a halállal szükségszerűen együtt járó szenvedés mértékét. Az elhunyt csecsemő feltalálásakor össze volt spárgával kötözve, a szakértő valószínűsítette, hogy a zsinegelése még élőben keletkezett, de abban az esetben, ha kizárólag a szájüreg szoros kitömése okozta volna a fulladást, az még elhúzódóbb lett volna. Mivel az újszülött felsírással légzi át a tüdőt, annak szövettani képe támasztja alá, hogy a csecsemő az első lélegzetvételnél felsírt.

A történeti tényállás megállapításának alapjául elfogadott bizonyítékok értékelése tehát nem mutat egyoldalú mérlegelést, logikátlanságot, téves következtetést, iratellenességet, az értékelt bizonyítékokkal összhangban áll, ezért nincs törvényes lehetőség az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére, avagy bizonyítás felvételével, illetve az iratok tartalma alapján a tényállás korrekciójára.

Az elsőfokú ítélet személyi részét az elsőfokú tárgyaláson ismertetett munkaszerződés alapján csupán annyiban egészítette ki az ítélet tábla (7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 1. oldal utolsó és 2. oldal első bekezdése), hogy a vádlott a 1 Kft. közvetítésével betanított munkásként dolgozik.

Helyesbítette az iratokból az ítélet második oldal harmadik bekezdésében írt, 2003. szeptember 24. napján született gyermek vezetéknévét, aki nem **V**, hanem **K**

Az elsőfokú ítélet harmadik oldal ötödik bekezdésében kellő részletességgel került rögzítésre a csecsemő megkötözése, ezért az további kiegészítést az ügyészi indítvány ellenére, nem igényel.

Az elsőfokú ítéleti tényállás tehát a fenti kisebb korrekcióval együtt, nem szenved Be. 351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibában, ezért az ítélőtábla a felülbírálat alapjaként elfogadta és a Be. 351. § (1) bekezdésben foglaltak szerint határozatát erre alapította.

Az irányadó tényállásból az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére és a cselekmény minősítése a minősített emberölés büntetteként, megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek.

A fellebbviteli főügyészség álláspontja szerint, az elbíráláskor hatályos 2012. évi C. törvény (a továbbiakban Btk.) összehatásában a vádlott számára enyhébb elbírálást tesz lehetővé az 1978. évi IV. törvénynél annak ellenére, hogy a cselekmény a vád szerint háromszorosan minősülne - különös kegyetlenséggel, tizennegyedik életévét be nem töltött, védekezésre képtelen személy sérelmére -, a büntetési tételkeretek határai a két jogszabályban azonosak - tíz évtől húsz évig terjedő vagy életfogytig tartó szabadságvesztés - és a büntetés kiszabása körében a fiatalkorúakra vonatkozó általános szabályok szerint, a büntetés generális minimuma egy napról egy hónapra emelkedett, továbbá a középértékes büntetéskiszabásra vonatkozó rendelkezése folytán általában szigorúbbá vált. Az új büntető anyagi jogi rendelkezések alkalmazásának azért van helye a fellebbviteli főügyészség indítványa szerint, mert a Btk. 38.§ (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján, a vádlott korábban kerülhet feltételes szabadságra, mint az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény rendelkezései alapján.

A 2012. július 1. napjával hatályba lépett Btk. visszamenőleges alkalmazhatóságát a Btk. 2.§- a alapján, a felülbírálat során az elsőfokú ítéleti döntésekhez képest is vizsgálni kellett. Ennek eredményeként jutott az ítélőtábla arra az álláspontra, hogy az elkövetéskor még fiatalkorú vádlott számára a korábbi büntető törvénynél egyértelműen súlyosabb elbírálást jelentene a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény alkalmazása. Az új Btk. enyhébb büntetési tételkeretet nem határoz meg, azonos az 1978. évi IV.tv.166. § (2) bekezdés d) pontja szerinti emberölés büntettének büntetési tételkeretével és a bűncselekmény elkövetésekor tizenhatodik életévét betöltött fiatalkorú vádlottra az általános szabályok szerint kiszabható büntetési tétel felső határa 15 év, ami szintén nem csökkent. Ugyanakkor a fiatalkorúakra vonatkozó speciális tételkeret határon belül is a vádlott cselekményének háromszoros minősülése, illetve az indítványozott előre kitervelt elkövetés mellett, a négyszeres minősülésre tekintettel, a kiszabható büntetés bármilyen súlyos lehetne és az nem jelentene eltúlzott joghátrányt, illetve az első fokon kiszabott büntetés immár eltúlzottan enyhe lenne.

Erre tekintettel, az ítélőtábla a vádlott cselekményének elbírálásánál nem tért át a 2012. évi C. törvény visszamenőleges hatályú alkalmazására.

A védő az 1978. évi IV. törvényhez igazodva, azzal érvelt, hogy a vádlott cselekménye annak 166. §-ába ütköző emberölés büntette alapesetének minősül.

Az elsőfokú bíróság helytállóan fejtette ki, hogy milyen többlet tényállási elemekből vont következtetést a különös kegyetlenséggel történt elkövetésre és a vádlott egyenes ölési szándékára. Az élet elleni cselekmény minősítése körében az ítélőtábla egyetértett az elsőfokú bíróság álláspontjával. A vádlottnak a tudatában felmerült az újszülött halálának bekövetkezése, az ölési cselekmény végrehajtásának különös kegyetlensége. Ezt támasztja alá az okozott sérülések száma, a fulladás szakértő által igazolt hosszan tartó elhúzódása. A legegyszerűbb hétköznapi ismeretek

birtokában is tisztában kellett lennie azzal, hogy az újszülöttnak rendkívüli szenvedést okoz, amikor száját betömi, nyakát, végtagjait megkötözi, majd becsomagolva a szemetes konténerbe dobja. Minderre figyelemmel, a védőnek az alapeseti emberölés megállapítására irányuló indítványa nem megalapozott.

A fellebbviteli főügyészségnek az emberölés előre kiterveltként való minősítése megállapíthatóságát sem osztotta az ítélet tábla.

Kétségtelen, hogy az újszülött megölésének előre gondolása a vádlott részéről több elemében felismerhető, de annak véghezvitelét, a helyszínét, idejét, módját, a végrehajtást és a nyomok eltüntetéséhez segítségére lévő körülményeket nem tervezte ki. Ennek számtalan tényállásbeli részlet ellentmond. Az elkövetéskor 17. évében lévő vádlott mindenki előtt titkolta a második terhességét, de - saját magát is veszélyeztetve - nem készült fel a szülésre, a helyszín kiválasztására. Ha olyan időpontban indult volna be nála a szülés, amikor a családtagjai mindnyájan otthon és ébren vannak, nem is tudta volna előlük eltitkolni. Tényállási oldalról csak odáig lehet megalapozottan eljutni, hogy a gyermekét nem akarta megtartani, ezt a pszichés azonosulást a konkrét élet elleni cselekményre a végrehajtás tervszerűtlensége miatt, nem lehet kiterjeszteni.

Az elsőfokú bíróság a büntetés kiszabásánál figyelembe vehető bűnösségi körülményeket feltárta és elemezte, ezekhez képest a büntetési tételkereten belül a büntetés súlyosítását megalapozó újabb indokot az ítélet tábla nem tárt fel.

A vádlott által megvalósított bűncselekmény tárgyi súlya jelentős, amit kifejező a törvényi büntetési tételkeretben meghatározott tíz évtől húsz évig terjedő, vagy életfogytig tartó szabadságvesztéssel fenyegetettsége.

Nyomatékos enyhítő tényezőként kellett a vádlott javára figyelembe venni, hogy tizenkilenc évvel ezelőtt, tizenhét évesen követte el a terhére rótt bűncselekményt, a gyermekeit gondosan neveli és a családtagjai ragaszkodnak hozzá. Kétségtelen az is, hogy amennyiben a nyomozás nem került volna megszüntetésre, a minősített emberölés büntetétéhez képest az 1999. március 1-től hatályba lépett büntető jogszabályok módosítása folytán, 2003. áprilisig az az akkori törvény az újszülött megölésének privilegizált büntetétére lényegesen enyhébb büntetési tételkeretet határozott volna meg és a cselekményt e törvényi tényállás szerint kellett volna minősíteni, az akkor nem tartozott volna az el nem évülő bűncselekmények körébe sem. A vádlottat a szülés körülményei megviselhették, de ettől még nem került büntetőjogilag értékelhető megváltozott tudatállapotba.

A büntetés kiszabásánál irányadó személyi elemeket összevetve az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyával, az első fokú bíróság által a fiatalokakra irányadó egy naptól tizenöt évig terjedő büntetési tételkeret között kiszabott és végrehajtásában öt évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés nem eltúlzottan enyhe joghátrány. A kiszabott büntetés az egyéni és általános megelőzést biztosító büntetési cél elérésére alkalmas. Figyelemmel az időmúlásra, a vádlott jelenlegi élethelyzetére, arra a körülményre, hogy hatósági oldalról el lehetett volna kerülni a nyomozás lezárását és ezáltal biztosítani az időben történő büntetőjogi felelősségre vonást, arra a különleges helyzetre, hogy tizenkilenc évvel az elkövetés után, a vádlott családja számára a büntetés súlyosítása a büntetés célján túlmutató teljes összeomlást jelentene, mindezeket a szempontokat értékelve, az ítélet tábla nem adott helyt a szabadságvesztés súlyosítását célzó és a végrehajtás felfüggesztésének mellőzésére irányuló fellebbviteli főügyészségi indítványnak.

Az elsőfokú bíróság a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránt előterjesztett ügyészi indítványról nem rendelkezett, holott az indokolásban írt okfejtése szerint azt elutasította. Az ítélet tábla a rendelkezésre álló peradatok alapján, a szülői felügyeleti jog megszüntetése iránti igény érvényesítését egyéb törvényes útra utasította.

A vádlottal szemben a gyermeke sérelmére elkövetett élet elleni bűncselekmény miatt, szabadságvesztés büntetés került kiszabásra, ezért a Ptk. XIX. fejezet 4.191.§ (2) bekezdése alapján

a nevelése alatt álló gyermekeire kihatóan, a bíróság megszüntetheti a szülői felügyeleti jogát. A jelen esetben bár a jogi lehetősége adott a megszüntetésnek, a Ptk. XVI. fejezet IV. könyv 4.149.§ értelmében a gyermekek érdekének szem előtt tartásával kell mérlegelni, hogy indokolt-e elvonni a vádlott szülői felügyeleti jogát, amelynek elbírálásához tisztázni kell azokat a körülményeket, amelyek veszélyt jelentenének a kiskorú gyermekek egészséges fejlődésére. Az ügyben az iratok alapján az állapítható meg, hogy a vádlottnak a bűncselekmény elkövetése után az életmódja nem esett kifogás alá, további három gyermeke született, akiket házastársával együtt gondosan nevelnek, megfelelően rendezett körülmények között élnek, maga a férj a tettét megbocsátotta és a nagykorú gyermeke is elfogadja múltjával együtt a vádlottat. A család széthullana a szülői felügyeleti jogának megszüntetése esetén, mert a három kiskorú, - közülük a legkisebb beteg - gyermekeket a férje egyedül nem tudná ellátni a munkája és egészségi állapota miatt, maga a vádlott a családon belüli feladatai ellátására és érzelmi kötődésre hivatkozva kérte az ügyészi indítvány elutasítását. Mindezeknek az adatoknak a tükrében nem hozható megalapozott döntés arról, hogy a gyermekek érdekében áll-e a vádlott szülői felügyeleti jogának megszüntetése, ezért az ítéletábla ezt az ügyészi indítványt a Be. 336. § (3) bekezdés alapján egyéb törvényes útra utasította.

Az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV. törvény fiatakorúakra vonatkozó 111.§ (1) és (4) bekezdésében foglalt rendelkezése szerint, az elbíráláskor huszonegyedik életévét betöltött elkövető esetében, a bíróságnak az általános szabályokra figyelemmel kell meghatározni a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát. Következésképpen az ítéletábla a törvényszék rendelkezését megváltoztatta és a fiatakorúak börtöne helyett - mivel a büntetés büntett miatt került kiszabásra - a végrehajtást az 1978. évi IV. törvény 43.§ a) pontja alapján börtönben rendelte el.

Egyidejűleg pótolta elsőfokú bíróság által elmulasztott rendelkezést, hogy a fiatakorúakra vonatkozó szabályoknak megfelelően, az 1978. évi IV. törvény 119.§ alapján a felfüggesztett szabadságvesztés büntetésre ítélt vádlott pártfogó felügyelet alatt áll.

Az ítéletábla az elsőfokú ítélet 13. oldalán írt téves hivatkozásokat mellőzte az alábbiak szerint: A negyedik bekezdéséből az irányadó büntetési tétel középértékére vonatkozó mondatot, mivel az 1978. évi IV. törvénynek ez a rendelkezése az elkövetés idején még nem is lépett hatályba. Az ötödik bekezdésből a fiatakorúak börtönére vonatkozó jogszabályi hivatkozást, valamint a feltételes szabadságra bocsátás időpontját, mert a végrehajtást az ítéletábla börtönben rendelte el és a feltételes szabadságra bocsátás időpontja ehhez a végrehajtási fokozathoz igazodik az elkövetéskor hatályos 1978. évi IV.47.§ (2) bekezdése szerint, továbbá ez a szabadságvesztés végrehajtásának elrendelése esetén alkalmazható lehetőség. A hatodik bekezdést az enyhítő szakaszokra történt téves hivatkozásokkal amiatt, hogy a fiatakorúakra vonatkozó szabályok értelmében, az elkövetéskor 17 éves vádlottra a szabadságvesztés legkisebb mértéke is kiszabható volt.

A törvényszéknek az egyéb járulékos kérdéseken hozott rendelkezései helytállóak.

Mindezekre figyelemmel, az ítéletábla az elsőfokú ítéletet a rendelkező részben írtak szerint, Be. 372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2017. szeptember 5.

Dr. **Kovács** Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr.Miklós Mária sk.
előadó bíró

Dr.Péntek László sk.
bíró

Z á r a d é k :

Ez az ítélet és a Székesfehérvári Törvényszék, mint fiatalkorúak bírósága 2017. április hó 4. napján kelt 7.Fk.31/2016/17. számú ítéletének meg nem változtatott része 2017. szeptember 5. napján jogerőre emelkedett és a felfüggesztett rész kivételével végrehajtható.

Győr, 2017. szeptember 5.

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke